EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 27.2.2017
COM(2017) 88 final

KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE, NEUVOSTOLLE, EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEALLE JA ALUEIDEN KOMITEALLE

EU:n jätelainsäädännön täytäntöönpanosta kaudella 2010–2012

Jätteistä annetun direktiivin 2008/98/EY, puhdistamolietteestä annetun direktiivin 86/278/ETY, kaatopaikoista annetun direktiivin 1999/31/EY, pakkauksista ja pakkausjätteistä annetun direktiivin 94/62/EY, sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta annetun direktiivin 2002/96/EY ja paristoista ja akuista annetun direktiivin 2006/66/EY täytäntöönpano

KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE, NEUVOSTOLLE, EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEALLE JA ALUEIDEN KOMITEALLE

EU:n jätelainsäädännön täytäntöönpanosta kaudella 2010–2012

1. JOHDANTO

Tässä kertomuksessa annetaan tietoa seuraavien jätedirektiivien täytäntöönpanosta kaudella 2010–2012:

- Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/98/EY, annettu 19 päivänä marraskuuta 2008, jätteistä ja tiettyjen direktiivien kumoamisesta (jätehuollon puitedirektiivi);
- neuvoston direktiivi 86/278/ETY, annettu 12 päivänä kesäkuuta 1986, ympäristön, erityisesti maaperän, suojelusta käytettäessä puhdistamolietettä maanviljelyssä (puhdistamolietedirektiivi);
- neuvoston direktiivi 1999/31/EY, annettu 26 päivänä huhtikuuta 1999, kaatopaikoista (kaatopaikkadirektiivi);
- Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 94/62/EY, annettu 20 päivänä joulukuuta 1994, pakkauksista ja pakkausjätteistä (pakkausjätedirektiivi);
- Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/96/EY, annettu 27 päivänä tammikuuta 2003, sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta (sähkö- ja elektroniikkalaiteromudirektiivi);
- Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/66/EY, annettu 6 päivänä syyskuuta 2006, paristoista ja akuista sekä käytetyistä paristoista ja akuista ja direktiivin 91/157/ETY kumoamisesta (ETA:n kannalta merkityksellinen teksti) (paristodirektiivi).

Tämä kertomus perustuu vastauksiin, jotka jäsenvaltiot antoivat täytäntöönpanoa koskevassa kyselylomakkeessa esitettyihin kysymyksiin. Niissä tapauksissa, joissa jäsenvaltiot eivät ole toimittaneet pyydettyjä tietoja, kertomus on laadittu muiden käytettävissä olleiden tietolähteiden pohjalta – tällaisia ovat muun muassa Euroopan ympäristökeskuksen raportit, jäsenvaltioiden verkkosivustoilla annetut tiedot ja edellisillä raportointikausilla esitetyt vastaukset. Yksityiskohtaiset tiedot kunkin direktiivin täytäntöönpanosta ovat saatavilla osoitteessa http://ec.europa.eu/environment/waste/reporting/index.htm.

2. KERTOMUSTEN LAATU JA MÄÄRÄAIKOJEN NOUDATTAMINEN

Raportointivelvoitteen alaisista 27 jäsenvaltiosta[1] valtaosa on vastannut tässä kertomuksessa käsiteltävien direktiivien täytäntöönpanoa koskevien kyselylomakkeiden kysymyksiin. Jäsenvaltiot voisivat täyttää raportointivelvoitteensa nykyistä paremmin, mikäli ne toimittaisivat kertomuksensa ajoissa, vastaisivat kaikkiin kysymyksiin ja huolehtisivat antamiensa tietojen täydellisyydestä. Liitteessä 1 esitetään yleiskatsaus toimitetuista kertomuksista.

Kertomusten ja esitettyjen tietojen laatu ja tarkkuus vaihtelivat huomattavasti. Monet vastaukset olivat epäselviä ja epämääräisiä. Vastauksissa tyydyttiin esimerkiksi usein viittaamaan kansalliseen lainsäädäntöön taikka aikaisempina raportointikausina annettuihin vastauksiin eikä annettu tarkempia tietoja direktiivien käytännön täytäntöönpanosta, vaikka niitä oli nimenomaisesti pyydetty.

Kun jäsenvaltioita pyydettiin esittämään tilastotietoja ja tietoja direktiiveissä asetettujen tavoitteiden täyttämisestä, suurin osa jäsenvaltioista viittasi Eurostatille toimitettuihin vuosikertomuksiin.[2]

3. JÄTTEISTÄ ANNETTU DIREKTIIVI 2008/98/EY

Jäsenvaltioiden tuli saattaa uusi jätehuollon puitedirektiivi osaksi kansallista lainsäädäntöä viimeistään 12 päivään joulukuuta 2010 mennessä. Raportointihetkellä kaikki jäsenvaltiot olivat joko saattaneet direktiivin tai olivat parhaillaan saattamassa sitä osaksi kansallista lainsäädäntöään.

Edelliseen raportointikauteen verrattuna yhdyskuntajätteen määrä henkeä kohti oli pienentynyt, yhdyskuntajätettä oli sijoitettu kaatopaikoille vähemmän ja kierrätys ja jätteenpoltto energian talteenotolla olivat lisääntyneet. Vuoden 2012 loppuun mennessä vähintään puolet jäsenvaltioista oli saavuttanut tai ylittänyt tavoitteen, jonka mukaan vuoteen 2020 mennessä 50 prosenttia kotitalous- ja vastaavista jätteistä valmistellaan uudelleenkäyttöön ja kierrätetään, tai niillä oli hyvät edellytykset päästä tavoitteeseen asetetussa ajassa. Seitsemän jäsenvaltiota ilmoitti saavuttaneensa tai ylittäneensä tämän tavoitteen jo vuoteen 2012 mennessä. Toiset seitsemän jäsenvaltiota ilmoitti valmistelleensa uudelleenkäyttöön ja kierrättäneensä yli 40 prosenttia kotitalous- ja vastaavista jätteistä.

Useat jäsenvaltiot esittivät tietoja rakennus- ja purkujätteen hyödyntämismääristä kaudella 2010–2012. Neljätoista jäsenvaltiota ilmoitti jo saavuttaneensa tai ylittäneensä tavoitteen, jonka mukaan 70 prosenttia rakennus- ja purkujätteestä on hyödynnettävä.

Suurin osa jäsenvaltioista on julkaissut jätteen syntymisen ehkäisemistä koskevia ohjelmia. Kahdeksan jäsenvaltiota päivitti yhä jätehuoltosuunnitelmiaan vastaamaan jätehuollon puitedirektiivin vaatimuksia. Jäsenvaltiot ovat saattaneet laajennetun tuottajan vastuun, omavaraisuuden ja läheisyyden periaatteet sekä aiheuttamisperiaatteen yhdessä jätteiden

---

1 Kroatiasta tuli Euroopan unionin (EU:n) jäsenvaltio 1. heinäkuuta 2013. Sillä ei näin ollen ollut velvollisuutta panna näitä direktiivejä täytäntöön raportointikaudella. Tästä huolimatta se vastasi jätehuollon puitedirektiivin, pakkausjätedirektiivin ja puhdistamolietedirektiivin täytäntöönpanoa kaudella 2010–2012 koskevien kyselylomakkeiden kysymyksiin, ja asianomaiset tiedot on sisällytetty tähän kertomukseen.

2 http://ec.europa.eu/eurostat/web/environment/waste/database.

erillisen keruun teknistä, ympäristöllistä ja taloudellista toteutettavuutta koskevien vaatimusten[3] kanssa osaksi kansallista lainsäädäntöä ja politiikkaa.

EU:n jätelainsäädännön soveltamisessa jätehuoltoon on huomattavia puutteita useissa jäsenvaltioissa, joissa suuri osa yhdyskuntajätteestä sijoitetaan edelleen kaatopaikoille. Komissio on laatinut kohdennettuja ohjeita tiettyjen toimenpiteiden toteuttamiseen ja unionin varojen käyttöön auttaakseen kyseisiä jäsenvaltioita parantamaan jätehuoltoaan.[4]

4. PUHDISTAMOLIETTEESTÄ ANNETTU DIREKTIIVI 86/278/ETY

Puhdistamolietedirektiivi on ollut voimassa lähes kolme vuosikymmentä eikä sen täytäntöönpanossa ole ilmennyt ongelmia. Tilanne ei ole juurikaan muuttunut edelliseen raportointikauteen verrattuna.

Kaikissa jäsenvaltioissa puhdistamolietettä ei käytetty raportointikaudella maanviljelyssä. Tietyissä jäsenvaltioissa lietettä ei käytetä maanviljelyssä lainkaan tai käyttö on hyvin vähäistä. Yksi jäsenvaltio ilmoitti alkaneensa käyttää puhdistamolietettä maanviljelyssä.

Kaikki jäsenvaltiot ovat ottaneet käyttöön lietteen käsittelyyn tarvittavat infrastruktuurit ja antaneet tietoa menetelmistä, joilla puhdistamoliete käsitellään ennen sen lisäämistä maahan.

Puhdistamolietedirektiivissä edellytetään, että jäsenvaltiot määrittelevät, kuinka usein maaperää, jolla lietettä käytetään, on analysoitava, mutta jäsenvaltioiden välillä on huomattavia eroja siinä, miten hyvin ne ovat tämän vaatimuksen täyttäneet. Osa jäsenvaltioista on asettanut maaperän analysoinnille lietteen alkuperäisistä lisäämisajankohdista laskettavat määräajat. Tietyissä jäsenvaltioissa aikaväliksi on määritelty 10 tai jopa 20 vuotta. Toiset jäsenvaltiot taas eivät ole määritelleet aikavälejä ja edellyttävät maaperän analysointia vain silloin, jos raja-arvojen odotetaan ylittyvän.

Tiedot, jotka jäsenvaltiot ovat antaneet maanviljelyssä tuotetusta ja käytetystä lietteestä, vahvistavat, että maanviljely on edelleen yksi lietteen merkittävimmistä käyttökohteista. Vaikka lietteen tuotanto väheni 2 prosenttia kaudella 2010–2012 kauteen 2007–2009 verrattuna, jäsenvaltiot ilmoittivat, että maanviljelyssä oli käytetty lähes sama määrä lietettä kuin edellisellä kaudella.

Tämä määrä vastaa noin 45:tä prosenttia tuotetusta lietteestä.

5. KAATOPAIKOISTA ANNETTU DIREKTIIVI 1999/31/EY

Kaatopaikkadirektiivi on ollut voimassa pitkään eikä tilanne ole juuri muuttunut edelliseen raportointikauteen verrattuna.

Jäsenvaltiot ovat toteuttaneet toimenpiteitä kaatopaikoille sijoitettavan jätteen vähentämiseksi tai eliminoimiseksi. Vielä vuonna 2009 kaatopaikoille sijoitetun yhdyskuntajätteen määrä oli EU27-maissa yhteensä 96 055 miljoonaa tonnia (193 kilogrammaa henkeä kohti) – vuonna 2012 määrä oli pienentynyt 78 036 miljoonaan tonniin (152 kilogrammaan henkeä kohti). Kaatopaikoille sijoitettavan jätteen keskimääräinen osuus tuotetun jätteen kokonaismäärästä

[3] Tämä tarkoittaa, että *jätteet on kerättävä erillään muista jätteistä, mikäli se on teknisesti, ympäristön kannalta ja taloudellisesti toteutettavissa (jätehuollon puitedirektiivin 10 artikla).*

[4] http://ec.europa.eu/environment/waste/framework/support_implementation_1st_phase.htm.

laski 32 prosenttiin vuonna 2012. Osa jäsenvaltioista ilmoitti kaatopaikoille sijoitettavan yhdyskuntajätteen määräksi alle 5 prosenttia vuonna 2012. Monissa jäsenvaltioissa jätteen kaatopaikkasijoitus on kuitenkin yhä pääasiallinen yhdyskuntajätteen käsittelytapa ja kaatopaikoille sijoitettavan jätteen osuus tuotetun jätteen kokonaismäärästä on yli 80 prosenttia. Näillä jäsenvaltioilla on paljon tehtävää jätteen kaatopaikkasijoituksen käytön vähentämisessä.

Suurin osa jäsenvaltioista ilmoitti kaatopaikoille menevän biohajoavan yhdyskuntajätteen ja muun biohajoavan jätteen määrän pienentyneen vuodesta toiseen. Annettujen tietojen kattavuudessa on kuitenkin eroja.

Jäsenvaltiot ovat toteuttaneet toimenpiteitä, joilla pyritään huolehtimaan kaatopaikkakaasun keruusta, käsittelystä ja käytöstä ja vähentämään haittoja ja vaaroja.

Jäsenvaltiot ovat niin ikään saattaneet osaksi kansallista lainsäädäntöään vaatimuksen, joka kohdistuu jätteen kaatopaikkakelpoisuuden perusteisiin, mukaan lukien tekniset vaatimukset, joihin kuuluu muun muassa suotoveden, pinta- ja pohjavesien ja kaasupäästöjen seuranta. Siitä, miten kaatopaikkojen pitäjät ovat käytännössä toteuttaneet nämä vaatimukset, ei kuitenkaan aina annettu tietoa.

Viisitoista jäsenvaltiota ilmoitti, että niiden kaikki vaarallisen jätteen kaatopaikat täyttävät direktiivin vaatimukset, ja seitsemän jäsenvaltiota ilmoitti, että osa niiden kaatopaikoista ei edelleenkään ole vaatimusten mukaisia. Yksitoista jäsenvaltiota ilmoitti, että kaikki tavanomaisen jätteen kaatopaikat noudattavat direktiiviä, ja kymmenen jäsenvaltiota ilmoitti, että osa niiden kaatopaikoista ei edelleenkään ole vaatimusten mukaisia. Kymmenen jäsenvaltiota ilmoitti, että kaikki pysyvän jätteen kaatopaikat noudattavat direktiiviä, ja kahdeksan jäsenvaltiota ilmoitti, että osa pysyvän jätteen kaatopaikoista ei edelleenkään ole vaatimusten mukaisia.

Tietyissä jäsenvaltioissa huolta aiheuttaa se, että toiminnassa on vielä paljon sellaisia eri jätevirtojen (vaarallisen, tavanomaisen ja pysyvän jätteen) sijoittamiseen käytettäviä kaatopaikkoja, jotka eivät ole vaatimusten mukaisia. Tilanne oli sama edellisellä raportointikaudella. Ongelman ratkaiseminen vaatii paljon työtä.

6. PAKKAUKSISTA JA PAKKAUSJÄTTEISTÄ ANNETTU DIREKTIIVI 94/62/EY

Pakkausjätedirektiivi on ollut voimassa yli kaksikymmentä vuotta eikä tilanne ole juuri muuttunut edelliseen raportointikauteen verrattuna.

Jäsenvaltioissa on pyritty ehkäisemään pakkausjätteiden syntymistä monin eri toimenpitein. Tällaisia ovat muun muassa ehkäisysuunnitelmat, tuottajavastuujärjestelmät, verotoimenpiteet, maksa itse omat jätekustannuksesi -järjestelmät (”pay-as-you-throw”), ympäristöä säästävät julkiset hankinnat, tiedotus- ja tietoisuuden lisäämiskampanjat, ekologinen suunnittelu ja keskeisten teollisuudenalojen toimintasuunnitelmat. Vuosina 2010–2012 pakkausten ja pakkausjätteen määrä ja koostumus pysyi ilmoitettujen tietojen mukaan samana, ja EU27-maissa syntyneen pakkausjätteen ilmoitettu kokonaismäärä kasvoi kyseisellä kaudella 0,16 prosenttia.

Valtaosassa jäsenvaltioita on toteutettu erilaisia toimenpiteitä uudelleenkäytön edistämiseksi. Tällaisia ovat muiden muassa tietyntyyppisten pakkausten pantti- ja palautusjärjestelmät, verotoimenpiteet, velvoitteet tuotteiden tarjoamiseen uudelleenkäytettävissä pakkauksissa, uudelleenkäytön edistäminen jätehuoltosuunnitelmissa ja jätteen syntymistä ehkäisevien

toimenpiteiden osana sekä tiedotus- ja tietoisuuden lisäämistoimenpiteet. Osa jäsenvaltioista on ottanut käyttöön uusia panttijärjestelmiä tai suunnittelee niiden käyttöönottoa.

Selvä enemmistö jäsenvaltioista saavutti pakkausjätteiden hyödyntämiselle ja kierrätykselle asetetut kokonaistavoitteet ja materiaalikohtaiset kierrätystavoitteet.

Jäsenvaltiot suoriutuivat yleisesti hiukan aiempaa paremmin pakkausjätteiden hyödyntämisestä (osuus nousi 76,3 prosentista 78,5 prosenttiin vuosina 2010–2012) ja kierrätyksestä (osuus nousi 63,3 prosentista 64,6 prosenttiin vuosina 2010–2012).

Suurin osa jäsenvaltioista on velvoittanut tuottajat keräämään pakkausjätteet hyödyntämistä ja kierrätystä varten. Pakkausten tuottajat täyttävät niille asetetut velvoitteet perustamalla omia takaisinottojärjestelmiä tai osallistumalla järjestelmään, joka kattaa pakkausjätteiden palautuksen, keruun, uudelleenkäytön, kierrätyksen tai muunlaisen hyödyntämisen. Osassa jäsenvaltioita on otettu edistysaskelia laajentamalla nykyisiä kollektiivisia pakkausjätehuollon järjestelmiä tai perustamalla täydentäviä palautusjärjestelmiä ja lisäämällä pakkausjätteitä koskevien kollektiivisten vaatimustenmukaisuusohjelmien määrää.

Useimmat jäsenvaltiot ilmoittivat, että kansallisissa standardeissa on määritetty enimmäispitoisuudet pakkausten sisältämille raskasmetalleille. Komission 24 päivänä maaliskuuta 2009 tekemän päätöksen 2009/292/EY mukaisesti muovisiin laatikoihin ja muovisiin kuormalavoihin sovelletaan pakkausjätedirektiivissä asetettujen raskasmetallien pitoisuustasojen osalta poikkeusta. Jäsenvaltioilla on velvollisuus antaa tietoa kyseisessä päätöksessä säädetyn järjestelmän toiminnasta ja siitä, miten liikaa raskasmetalleja sisältävien muovisten laatikoiden ja muovisten kuormalavojen vaiheittaisessa käytöstä poistamisessa on edistytty, mutta yksikään jäsenvaltio ei toimittanut näitä tietoja.

7. SÄHKÖ- JA ELEKTRONIIKKALAITEROMUSTA ANNETTU DIREKTIIVI 2002/96/EY

Tässä kertomuksessa tarkasteltavana olevalla raportointikaudella on sovellettu vanhaa sähkö- ja elektroniikkalaiteromudirektiiviä. Direktiivi 2012/19/EU on sittemmin korvannut tämän direktiivin.

Kaikki jäsenvaltiot ovat luoneet keräysjärjestelmiä ja ottaneet käyttöön sähkö- ja elektroniikkalaiteromun ympäristöä säästävää käsittelyä koskevia toimenpiteitä ja toimenpiteitä, joilla varmistetaan, että tuottajat rahoittavat kotitalouksien sähkö- ja elektroniikkalaiteromun keräyksen, käsittelyn, hyödyntämisen ja ympäristöä säästävän loppukäsittelyn. Jäsenvaltioissa on myös otettu käyttöön toimenpiteitä, joilla pyritään varmistamaan, että tuottajat toimittavat asiaa koskevat tiedot kuluttajille ja sähkö- ja elektroniikkalaiteromun käsittelylaitoksille.

Sähkö- ja elektroniikkalaiteromua kerättiin, käytettiin uudelleen / kierrätettiin ja hyödynnettiin kaudella 2010–2012 edeltävää raportointikautta enemmän.

Kotitalouksista kerätyn sähkö- ja elektroniikkalaiteromun määrä kasvoi EU27-maissa vuoden 2009 lopun 2,97 miljoonasta tonnista 3,02 miljoonaan tonniin vuoden 2012 loppuun mennessä. Tällä kaudella 17 jäsenvaltiota ylsi tavoitteeseen kerätä kotitalouksista sähkö- ja elektroniikkalaiteromua 4 kilogrammaa asukasta kohti.

Suurin osa jäsenvaltioista saavutti direktiivissä uudelleenkäytölle/kierrätykselle ja hyödyntämiselle asetut luokkakohtaiset tavoitteet ja paransi suoriutumistaan raportointikauden kuluessa. Parhaisiin tuloksiin päästiin kuluttajaelektroniikan ja pienten kodinkoneiden alalla. Kuluttajaelektroniikan osalta 26 jäsenvaltiossa päästiin 65 prosentin

uudelleenkäyttö-/kierrätystavoitteeseen ja 75 prosentin hyödyntämistavoitteeseen. Nämä jäsenvaltiot saavuttivat myös kodinkoneiden 50 prosentin uudelleenkäyttö-/kierrätystavoitteen ja 70 prosentin hyödyntämistavoitteen. Näihin tavoitteisiin päässeiden jäsenvaltioiden määrä oli hiukan edeltävää raportointikautta suurempi, joskin jäsenvaltioiden listasijoituksessa on havaittavissa eroja sähkö- ja elektroniikkalaiteromun eri luokissa. Luokkakohtaisiin uudelleenkäyttö- ja kierrätystavoitteisiin yltäneiden jäsenvaltioiden määrä pieneni hieman vain muutamissa sähkö- ja elektroniikkalaiteromun luokissa.[5]

8. PARISTOISTA JA AKUISTA ANNETTU DIREKTIIVI 2006/66/EY

Jäsenvaltioiden piti nyt ensimmäistä kertaa raportoida komissiolle paristodirektiivin täytäntöönpanosta. Tietoja ei näin ollen voida verrata edelliseen raportointikauteen.

Kaikki jäsenvaltiot ovat saattaneet paristodirektiivin vaatimukset osaksi kansallista lainsäädäntöään.

Useimmat jäsenvaltiot olivat perustaneet raportointikaudella paristoille ja akuille keräysjärjestelmiä, ja muutama jäsenvaltio ilmoitti, etteivät niiden järjestelmät olleet vielä täysin käyttökunnossa. Jäsenvaltioissa on käytössä toimenpiteitä käytettyjen paristojen ja akkujen käsittelyä ja kierrätystä varten.

Jäsenvaltiot ilmoittivat ottaneensa käyttöön lukuisia toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on ehkäistä käytettyjen paristojen ja akkujen päätymistä kaatopaikoille, kuten lupajärjestelmiä ja luetteloita jätetyypeistä, joiden sijoittaminen kaatopaikalle on kielletty. Yksitoista jäsenvaltiota ilmoitti ottaneensa käyttöön toimenpiteitä, jotka menevät direktiivissä asetettuja velvoitteita pidemmälle. Tällaisia ovat muiden muassa sekalaisena yhdyskuntajätteenä hävitettävien käytettyjen teollisuus- ja ajoneuvoparistojen ja -akkujen määrän minimoiminen, tietoisuuden lisäämiskampanjat kouluissa ja yhteisöissä ja maksuttoman takaisinoton mahdollistavien keräyspisteiden tarjoaminen.

Kaikkiaan 20 jäsenvaltiota oli saavuttanut keräykselle asetetun 25 prosentin vähimmäistavoitteen 26 päivään syyskuuta 2012 mennessä.

Neljä jäsenvaltiota ilmoitti päässeensä 100 prosentin kierrätysasteeseen, ja kahdeksalla jäsenvaltiolla kierrätysaste oli 50–99 prosenttia.

Yhdeksäntoista jäsenvaltiota saavutti ja/tai ylitti lyijyparistoja ja -akkuja, nikkelikadmiumakkuja ja -paristoja sekä muita käytettyjä paristoja ja akkuja koskevat kierrätystehokkuudet. Kaksi jäsenvaltiota saavutti ja/tai ylitti tehokkuudet lyijyparistojen ja -akkujen ja muiden paristojen ja akkujen osalta, ja kaksi jäsenvaltiota saavutti ja/tai ylitti tehokkuudet ainoastaan lyijyparistojen ja -akkujen osalta.

Kaksi jäsenvaltiota vei käytettyjä paristoja ja akkuja kolmansiin maihin. Monet jäsenvaltiot veivät käytettyjä paristoja ja akkuja toisiin jäsenvaltioihin – täytäntöönpanoa koskevassa kyselylomakkeessa tätä ilmiötä ei valoteta kattavasti. Jäsenvaltiot, joilla ei ole omia käsittely- tai kierrätyslaitoksia, veivät kaikki keräämänsä paristot ja akut muihin maihin. Kuitenkin

[5] Vuonna 2009 sähkö- ja elektroniikkatyökaluromua koskevat uudelleenkäyttö- ja kierrätystavoitteet saavutettiin 26 jäsenvaltiossa. Vuonna 2012 näihin tavoitteisiin päästiin 25 jäsenvaltiossa. Vuonna 2009 kaasupurkauslamppuromua koskevat uudelleenkäyttö- ja kierrätystavoitteet saavutettiin 24 jäsenvaltiossa. Vuonna 2012 näihin tavoitteisiin päästiin 23 jäsenvaltiossa. Vuonna 2009 sähkö- ja elektroniikkatyökaluromua koskeva hyödyntämistavoite saavutettiin 26 jäsenvaltiossa. Vuonna 2012 tavoitteisiin päästiin 25 jäsenvaltiossa.

myös monet sellaiset jäsenvaltiot, joilla on omia käsittelylaitoksia, ilmoittivat vieneensä käytettyjä paristoja ja akkuja käsiteltäväksi muihin jäsenvaltioihin.

9. PÄÄTELMÄT

Kaikki jäsenvaltiot eivät kuitenkaan ole täyttäneet direktiiveissä jäsenvaltioille asetettua velvollisuutta raportoida komissiolle täytäntöönpanon etenemisestä kolmen vuoden välein. Osa jäsenvaltioista jätti vastaamatta kauden 2010–2012 täytäntöönpanoa koskevan kyselylomakkeen kysymyksiin.

Joissain vastauksissa tiedot ovat yksityiskohtaisia ja täydellisiä, toisissa taas esitetään vain viittauksia kansalliseen lainsäädäntöön. Suurin osa jäsenvaltioista ilmoitti, oliko toimenpiteet saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä, mutta ei antanut tietoa siitä, olivatko toimet osoittautuneet tehokkaiksi tai johtaneet käytännön parannuksiin. Vastaukset olivat toisinaan myös ristiriitaisia. Joissain tapauksissa tiedoissa oli puutteita. Toisissa tapauksissa vastaukset eivät antaneet mahdollisuutta verrata jäsenvaltioita toisiinsa tai verrata jäsenvaltion suoriutumista edelliseen raportointikauteen.

Monissa tapauksissa vastausten sisältämien tietojen perusteella ei ollut mahdollista arvioida direktiivien täytäntöönpanon todellista tilannetta. Useissa vastauksissa esimerkiksi vain viitattiin kansalliseen lainsäädäntöön tai siteerattiin lakitekstejä antamatta lisätietoa täytäntöönpanosta tai viitattiin vain edellisillä raportointikausilla täytäntöönpanoa koskevien kyselylomakkeiden kysymyksiin annettuihin vastauksiin esittämättä pyydettyjä tietoja tai tietoja siitä, miten tilanne on kehittynyt ajan kuluessa.

Näin ollen on todettava, että jäsenvaltioiden joka kolmas vuosi laatimat täytäntöönpanokertomukset eivät ole osoittautuneet tehokkaaksi keinoksi arvioida direktiivien noudattamista, täytäntöönpanoa ja vaikutusta. Raportointi vaatii myös paljon resursseja ja saattaa synnyttää tarpeetonta hallinnollista rasitusta.

Objektiivisinta ja tarkinta tietoa jätehuollon tilanteen arvioimiseksi eri jäsenvaltioissa saadaan niistä tietoaineistoista, jotka jäsenvaltioiden on joka vuosi toimitettava jäsenvaltioissa tuotetuista jätteistä, jätteiden keräyksestä, jätteiden kierrätyksestä ja hyödyntämisestä, kaatopaikkasijoituksesta sekä puhdistamolietteen synnystä ja käytöstä. Jäsenvaltioiden tulisi näin ollen tehdä enemmän työtä tällaisten tietojen laadun, luotettavuuden ja vertailukelpoisuuden parantamiseksi. Jäsenvaltiot voisivat parantaa tietoja vertailemalla raportointimenetelmiä ja ottamalla käyttöön tiedon laadun tarkastusta koskevan raportoinnin – näin voitaisiin varmistaa, että raportoidessaan siitä, miten lainsäädännössä asetettujen tavoitteiden saavuttamisessa on edistytty, jäsenvaltiot käyttävät uusimpia ja yhdenmukaistettuja menetelmiä.

Näitä päätelmiä pohditaan hiljattain toteutetussa jätehuoltopolitiikan ja jätelainsäädännön uudelleentarkastelussa.[6] Tarkastelussa komissio on ehdottanut, että ne säännökset kumottaisiin, jotka velvoittavat jäsenvaltiot laatimaan täytäntöönpanokertomukset kolmen vuoden välein, ja että lainsäädännön noudattamisen valvonta perustuisi yksinomaan laadukkaisiin tilastotietoihin, jotka jäsenvaltioiden tulee toimittaa komissiolle vuosittain.

6 http://ec.europa.eu/environment/waste/target_review.htm

LIITE 1: KOMISSION ENNEN VUODEN 2014 LOPPUA JÄSENVALTIOILTA SAAMAT VASTAUKSET TÄYTÄNTÖÖNPANOA KOSKEVAN KYSELYLOMAKKEEN KYSYMYKSIIN

Jäsenvaltiot	Jätehuollon puitedirektiivi 2008/98/EY	Sähkö- ja elektroniikkalaiteromudirektiivi 2002/96/EY	Kaatopaikkadirektiivi 1999/31/EY	Pakkausjätedirektiivi 94/62/EY	Puhdistamolietedirektiivi 86/278/ETY	Paristodirektiivi 2006/66/EY
Itävalta	+	+	+	+	+	+
Belgia	-	+	+[7]	+	+	+
Bulgaria	+	+	+	+	+	+
Kroatia	+ ei vaadittu	Ei vaadittu	Ei vaadittu	+ ei vaadittu	+ ei vaadittu	Ei vaadittu
Kypros	+	-	+	+	+	+
Tšekki	+	+	+	+	+	+
Tanska	+	-	+	-	-	-
Viro	+	+	+	+	+	+
Suomi	+	+	+	+	+	+
Ranska	-	+	-	+	-	+
Saksa	+	+	+	+	+	+
Kreikka	+	+	+	+	+	-
Unkari	+	+	+	+	+	+
Irlanti	+	-	+	+	+	+
Italia	+	+	-	+	+	+
Latvia	+	+	+	+	-	-
Liettua	+	+	+	+	+	+
Luxemburg	+	-	+	+	+	+
Malta	+	+	-	+	+	+
Alankomaat	-	+	+	+	+	+
Puola	+	+	-	+	-	+
Portugali	+	+	+	-	+	+
Romania	+	-	+	-	-	+
Slovakia	+	+	+	+	+	+
Slovenia	+	+	+	+	+	+
Espanja	+	+	+	+	+	+
Ruotsi	+	+	+	+	+	+

[7] Vallonia ja Flanderi toimittivat kertomuksensa, mutta Brysselin pääkaupunkialue ei toimittanut kertomusta.

Jäsenvaltiot	Jätehuollon puitedirektiivi 2008/98/EY	Sähkö- ja elektroniikkalaiteromudirektiivi 2002/96/EY	Kaatopaikkadirektiivi 1999/31/EY	Pakkausjätedirektiivi 94/62/EY	Puhdistamolietedirektiivi 86/278/ETY	Paristodirektiivi 2006/66/EY
Yhdistynyt kuningaskunta	+	-	+	+	+	+
EU28-maat: vastanneiden osuus (%)	**89 % (25/28)**	**75 % (21/28)**	**82 % (23/28)**	**89 % (25/28)**	**82 % (23/28)**	**86 % (24/28)**

	Vastaus saatu ajoissa: 30.9.2013 mennessä
	Vastaus saatu ajalla 1.10.2013–31.10.2013
	Vastaus saatu ajalla 1.11.2013–31.12.2014
	Vastausta ei ole saatu 31.12.2014 mennessä

LIITE 2: JÄTTEIDEN MUODOSTUMINEN JA KÄSITTELY

Yhdyskuntajätteen muodostuminen jäsenvaltioittain (tuhansina tonneina)

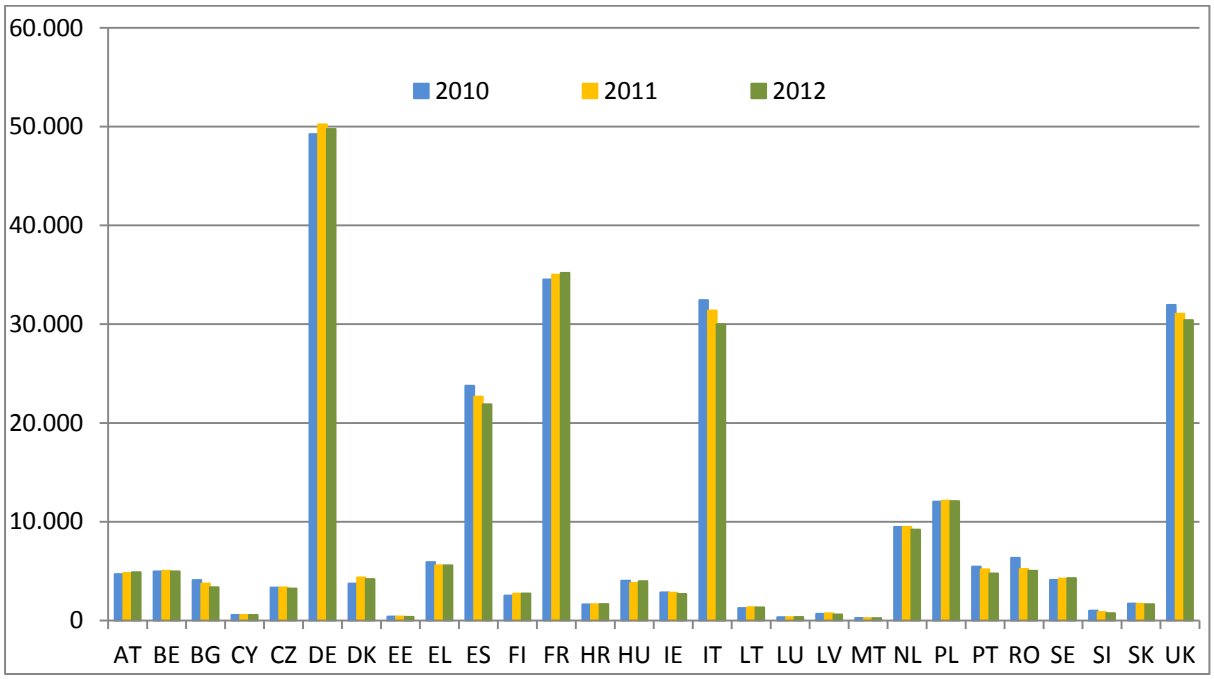

Lähde: Eurostat (online-datakoodi: t_env_wasst)

Yhdyskuntajätteen käsittely jäsenvaltioittain (2012)

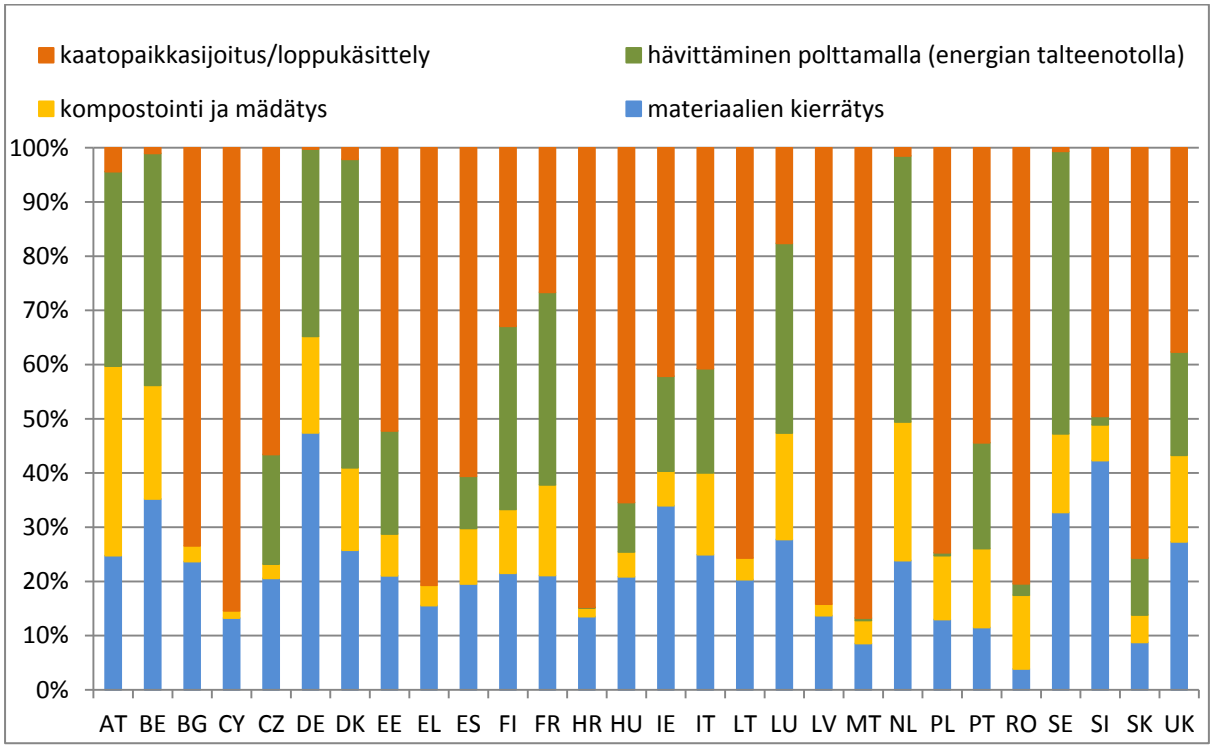

Lähde: Eurostat (online-datakoodi: t_env_wasst)

Kotitalousjätteen uudelleenkäyttö ja kierrätys jäsenvaltioittain

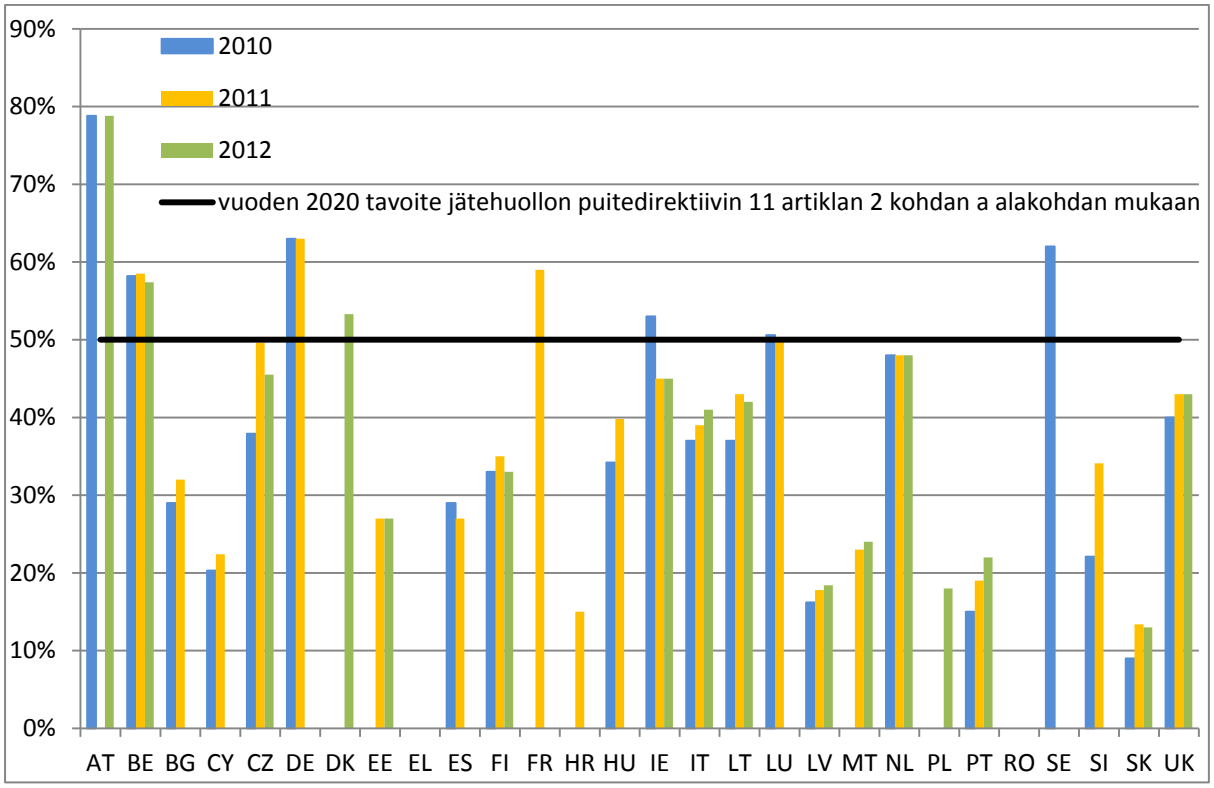

Lähde: Tiedot, jotka jäsenvaltiot ovat toimittaneet Euroopan komissiolle kauden 2010–2012 täytäntöönpanoa koskevilla kyselylomakkeilla tai Eurostatille EDAMIS-portaalin kautta.

Kotitalousjätteen valmistelu uudelleenkäytettäväksi ja kierrätys – laskentamenetelmä

Jäsenvaltio		Uudelleenkäytettäväksi valmistellun ja kierrätetyn kotitalousjätteen osuudet		
	Jäsenvaltion käyttämä laskentamenetelmä:[8]	2010	2011	2012
Itävalta	2	79 %	-	79 %
Belgia	3	58 %	59 %	57 %
Bulgaria	3	29 %	32 %	-
Kroatia	2	-	15 %	-
Kypros	2	20,3 %	22,4 %	-
Tšekki	2	38 %	50 %	46 %
Tanska	1	-	-	53 %
Viro	2	-	27 %	27 %
Suomi	4	33 %	35 %	33 %
Ranska	2	-	59 %	-
Saksa	4	63 %	63 %	-
Kreikka	-	-	-	-
Unkari	2	34 %	40 %	-
Irlanti	1	53 %	45 %	44 %
Italia	2	37 %	39 %	41 %
Latvia	4	16 %	18 %	18 %
Liettua	2	37 %	43 %	42 %
Luxemburg	3	51 %	50 %	-
Malta	1	-	23 %	24 %
Alankomaat	2	48 %	48 %	48 %
Puola	2	-	-	18 %
Portugali	2	19 %	19 %	22 %
Romania	-	-	-	-
Slovakia	3	9 %	13 %	13 %
Slovenia	4	22 %	34 %	-
Espanja	4	29 %	27 %	-

[8] Komission päätös, annettu 18 päivänä marraskuuta 2011, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/98/EY 11 artiklan 2 kohdassa asetettujen tavoitteiden saavuttamisen todentamisessa sovellettavista säännöistä ja laskentamenetelmistä (2011/753/EU) (EUVL L 310, s. 11).

Jäsenvaltio		Uudelleenkäytettäväksi valmistellun ja kierrätetyn kotitalousjätteen osuudet		
	Jäsenvaltion käyttämä laskentamenetelmä:[8]	**2010**	**2011**	**2012**
Ruotsi	2	62 %	-	-
Yhdistynyt kuningaskunta	3	40 %	43 %	44 %
Huomautukset:	Jätehuollon puitedirektiivin 11 artiklan 2 kohdan a alakohdassa asetetun tavoitteen saavuttamisen todentamiseksi jäsenvaltiot voivat komission päätöksen 2011/753/EU[9] mukaisesti soveltaa uudelleenkäyttöön otetun ja kierrätetyn kotitalousjätteen osuuksien raportoimiseen neljää eri laskentamenetelmää. Laskentamenetelmät eroavat toisistaan sen osalta, mitä jätelajeja niissä otetaan huomioon. Menetelmien jätelajit ovat seuraavat: • Menetelmä 1: kotitalouksien paperi-, metalli-, muovi- ja lasijäte. • Menetelmä 2: paperi-, metalli-, muovi- ja lasijäte sekä kotitalouksien muut yksittäiset jätevirrat tai samankaltaiset jätevirrat. • Menetelmä 3: kotitalousjäte. • Menetelmä 4: yhdyskuntajäte.			

Lähde: Tiedot, jotka jäsenvaltiot ovat toimittaneet Euroopan komissiolle kauden 2010–2012 täytäntöönpanoa koskevilla kyselylomakkeilla tai Eurostatille EDAMIS-portaalin kautta.10

9 Komission päätös, annettu 18 päivänä marraskuuta 2011, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/98/EY 11 artiklan 2 kohdassa asetettujen tavoitteiden saavuttamisen todentamisessa sovellettavista säännöistä ja laskentamenetelmistä (2011/753/EU) (EUVL L 310, s. 11).

10 ARGUS (2014), *Compliance Reporting on Waste Framework Directive — Recycling and Recovery Rates for 2010, 2011 and 2012: Report on the validation of household waste data (draft)* (Jätehuollon puitedirektiiviä koskeva vaatimustenmukaisuusraportointi – vuosien 2010, 2011 ja 2012 kierrätys- ja hyödyntämismäärät: raportti kotitalousjätettä koskevien tietojen validoinnista (luonnos)), joulukuu 2014.

Rakennus- ja purkujätteen hyödyntäminen jäsenvaltioittain

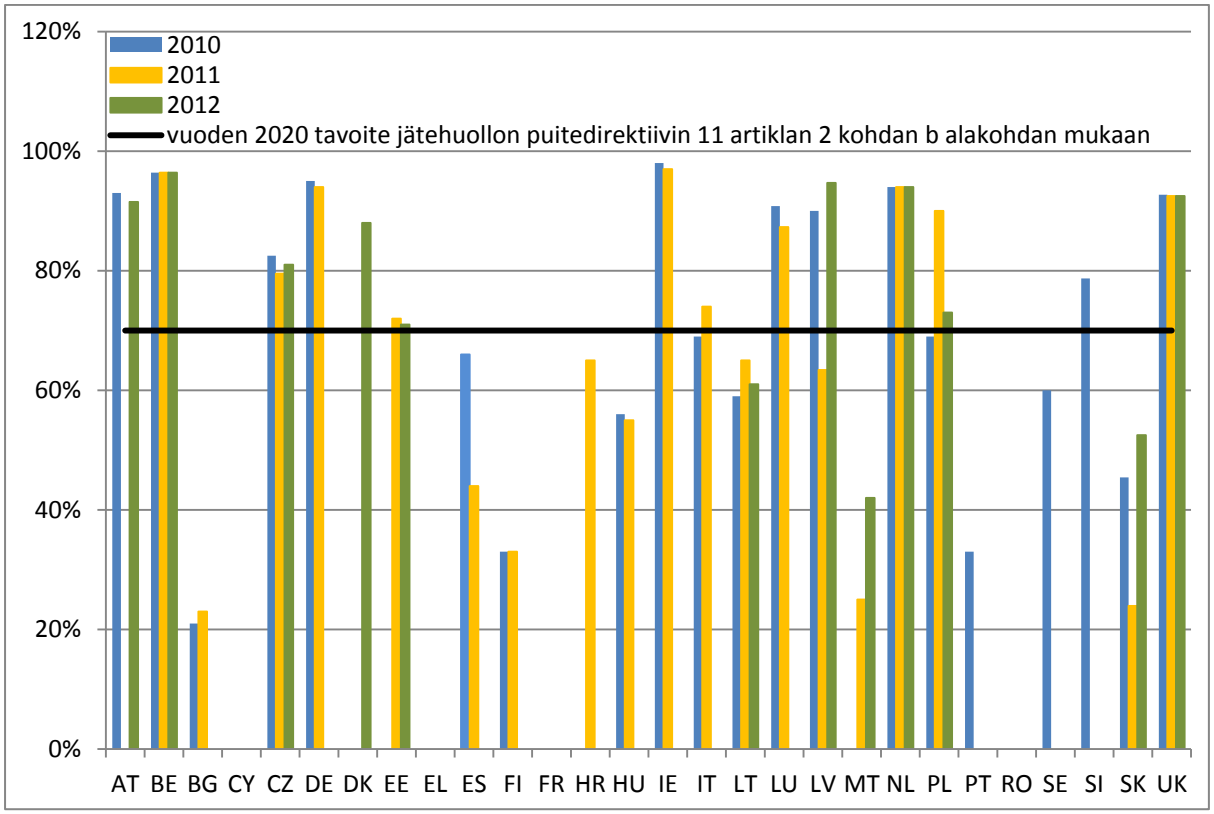

Lähde: Tiedot, jotka jäsenvaltiot ovat toimittaneet Euroopan komissiolle kauden 2010–2012 täytäntöönpanoa koskevilla kyselylomakkeilla tai Eurostatille EDAMIS-portaalin kautta.[11]

[11] ARGUS (2014) *Compliance Reporting on Waste Framework Directive — Recycling and Recovery Rates for 2010, 2011 and 2012: Report on the validation of construction and demolition waste data (draft)* (Jätehuollon puitedirektiiviä koskeva vaatimustenmukaisuusraportointi – vuosien 2010, 2011 ja 2012 kierrätys- ja hyödyntämismäärät: raportti rakennus- ja purkujätettä koskevien tietojen validoinnista (luonnos)), lokakuu 2014.

LIITE 3: PUHDISTAMOLIETE

Jäsenvaltioissa tuotetun ja käytetyn lietteen määrät kaudella 2010–2012

	Jätevesilaitosten tuottaman lietteen määrät, kuiva-aine (tonnia vuodessa)			Maanviljelyssä käytetyn lietteen määrät		
	2010	**2011**	**2012**	**2010**	**2011**	**2012**
Itävalta *	117 471	119 069	34 798	33 076	113 248	13 029
Bulgaria	49 757	51 388	59 261	13 644	17 561	21 241
Kroatia	21 315	18 570	19 457	546	681	954
Kypros	7 083	6 815	6 533	5 294	3 912	2 756
Tšekki	162 724	163 739	162 217	27 253	20 562	35 542
Tanska	131 900	Ei tietoa	Ei tietoa	79 140	Ei tietoa	Ei tietoa
Viro	27 950	27 780	22 796	14 100	16 030	12 536
Suomi	142 700	140 900	Ei tietoa	7 500	3 800	Ei tietoa
Ranska	1 127 039	1 094 836	1 124 363	779 609	790 780	787 300
Saksa	1 774 793	1 836 952	1 742 920	610 249	600 270	580 031
Kreikka	103 866	90 655	89 978	270	180	9 358
Unkari **	236 043	217 494	Ei tietoa	24 580	22 322	Ei tietoa
Irlanti	89 991	85 648	72 429	82 670	57 699	68 329
Italia	839 725	851 760	654 024	248 215	299 159	274 095
Latvia	23 258	22 458	22 686	8 131	5 307	6 740
Liettua	67 990	65 971	Ei tietoa	15 517	15 877	Ei tietoa
Luxemburg	7 434	7 852	8 733	2 738	3 569	4 292
Alankomaat	523 744	513 786	510 000	23 853	20 708	20 000
Puola	533 400	567 300	562 000	98 200	112 000	123 000
Portugali ***	162 680	140 013	284 776	5 646	23 087	29 171
Romania ****	138 850	124 500	Ei tietoa	0	0	Ei tietoa
Slovakia	54 760	58 720	58 706	923	462	1 140
Slovenia	29 996	26 808	26 171	3	0	2

Espanja	1 086 720	1 058 999	1 082 669	895 791	863 765	870 059
Ruotsi	211 100	214 420	207 460	49 600	44 170	48 340
Yhdistynyt kuningaskunta	1 422 024	1 434 710	1 152 327	1 067 672	1 074 424	834 202

* Vuoden 2011 tietoihin ei sisälly Ala-Itävallan tietoja.
** Tiedot eivät ole lopulliset, sillä vuoden 2011 lopullisten tietojen laskenta on vielä käynnissä.
*** Laskennassa käytettiin kuiva-aineen arvioitua 20 prosentin keskiarvoa.
**** Kaudella 2007–2009 käytetyt tiedot.

LIITE 4: JÄTTEIDEN KAATOPAIKKASIJOITUS

Taulukko 1: Kaatopaikkojen määrä vuonna 2012

Jäsenvaltio	Vaaralliset jätteet	Tavanomaiset jätteet	Pysyvät jätteet	Muut jätteet
Itävalta	0	156	35	505[12]
Belgia	7	31	14	1
Bulgaria	8	174	3	-
Kypros	1[13]	119	2	-
Tšekki	26	152	62	-
Kroatia	Ei vaadittu			
Tanska	6	52	6	0
Viro	7	6	-	-
Suomi	22	90	4	-
Ranska	-	-	-	-
Saksa	76	2 643	1 742	11[14]
Kreikka	2	74	-	2[15]
Unkari	13	72	11	-
Irlanti	0	36	5	45
Italia	-	-	-	-
Latvia	1	11	-	-
Liettua	0	11	3	0
Luxemburg	0	2	11	0

[12] Pois kaivetusta maa-aineksesta koostuvat jätekasat.

[13] Kaatopaikka rakennettiin ennen direktiivin julkaisemista.

[14] Maanalainen varastointi ja pitkäaikaisvarastointi.

[15] Tavanomainen teollisuusjäte.

Jäsenvaltio	Vaaralliset jätteet	Tavanomaiset jätteet	Pysyvät jätteet	Muut jätteet
Malta	0	-	-	-
Alankomaat[16]	22	22	22	-
Puola	-	-	-	-
Portugali	2	63	4	0
Romania[17]	105	105	105	-
Slovakia	11	90	17	-
Slovenia	2	71	14	0
Espanja	14	206	170	-
Ruotsi	46	108	30	0
Yhdistynyt kuningaskunta	225	423	429	-
EU27-maat:	355[18]	3 719[19]	2 362[20]	564

16 Kauden 2010–2012 täytäntöönpanoa koskevassa kyselylomakkeessa Alankomaat ei esittänyt erillisiä lukuja vaarallisille jätteille, tavanomaisille jätteille tai pysyville jätteille tarkoitettujen kaatopaikkojen määristä.

17 Kauden 2010–2012 täytäntöönpanoa koskevassa kyselylomakkeessa Romania ei esittänyt erillisiä lukuja vaarallisille jätteille, tavanomaisille jätteille tai pysyville jätteille tarkoitettujen kaatopaikkojen määristä.

18 Eurostatin arvio (poistuu käytöstä)

19 Eurostatin arvio (poistuu käytöstä)

20 Eurostatin arvio (poistuu käytöstä)

Taulukko 2: Tavanomaisille jätteille tarkoitettujen kaatopaikkojen käyttämätön kapasiteetti vuonna 2012 (tuhansina tonneina tai kuutiometreinä)

Jäsenvaltio	Vaaralliset jätteet	Tavanomaiset jätteet	Pysyvät jätteet	Muut jätteet	
Itävalta	0	38 900	5 300	-	
Belgia	3 354 t + 607 460 m^3	8 763 t + 16 385 m^3	3 992	2 076,52	
Bulgaria	3 693	235 258	1 439	0	
Kypros	-	-	-	0	
Tšekki	8 821	33 584	9 830	0	
Kroatia	Ei vaadittu				
Tanska[21]	463	692	260	0	
Viro	205 500	6 200	0	0	
Suomi	18 061	48 667	496	0	
Ranska	-	-	-	-	
Saksa	54 800	455 200	184 100	7 600	
Kreikka	1,5[22]	-	0	-	
Unkari	185 vuodessa	38 900	16 800	0	
Irlanti	-	14 500	-	-	
Italia	-	-	-	-	
Latvia	180	16 211	0	0	
Liettua	0	1 250 vuodessa	106 vuodessa	0	
Luxemburg	0	1 160 127 m^3	14 593 544 m^3	0	
Malta	0	-	-	-	
Alankomaat[23]	-	39 690 m^3	0	0	
Puola	-	-	-	-	
Portugali	1 670	28 275	653	0	
Romania[24]	-	-	-	-	

[21] Mukaan lukien mineraalijätteen kaatopaikat ja sekajätteen kaatopaikat.

[22] Tieto koskee vain toista Kreikan kahdesta tämän tyypin kaatopaikasta.

[23] Kauden 2010–2012 täytäntöönpanoa koskevassa kyselylomakkeessa Alankomaat ei esittänyt erillisiä lukuja vaarallisille jätteille, tavanomaisille jätteille tai pysyville jätteille tarkoitetuista kaatopaikoista.

[24] Kauden 2010–2012 täytäntöönpanoa koskevassa kyselylomakkeessa Romania ei esittänyt erillisiä lukuja vaarallisille jätteille, tavanomaisille jätteille tai pysyville jätteille tarkoitetuista kaatopaikoista.

Jäsenvaltio	Vaaralliset jätteet	Tavanomaiset jätteet	Pysyvät jätteet	Muut jätteet	
Slovakia	813	8 964	-	0	
Slovenia	75	6 464	609	0	
Espanja	5 130 t + 80 000 m^3	124 168 t + 53 307 000 m^3	102 254	0	
Ruotsi	7 050	34 726	637	0	
Yhdistynyt kuningaskunta	18 545	485 174	130 024	0	
EU27-maat	551 120[25]	2 288 590[26]	978 550[27]		

Lähde: Kauden 2010–2012 täytäntöönpanoa koskevat kyselylomakkeet ja Eurostat 2015.[28]

[25] Eurostatin arvio (poistuu käytöstä)

[26] Eurostatin arvio (poistuu käytöstä)

[27] Eurostatin arvio (poistuu käytöstä)

[28] *Eurostat-tietokanta.* Käytettävissä osoitteessa http://ec.europa.eu/eurostat/web/environment/waste/database. Taulukossa on esitetty kaikki tämän kertomuksen laatimishetkellä käytettävissä olleet tiedot.

LIITE 5: PAKKAUKSET JA PAKKAUSJÄTTEET

Syntynyt pakkausjäte jäsenvaltioittain (tonneina)

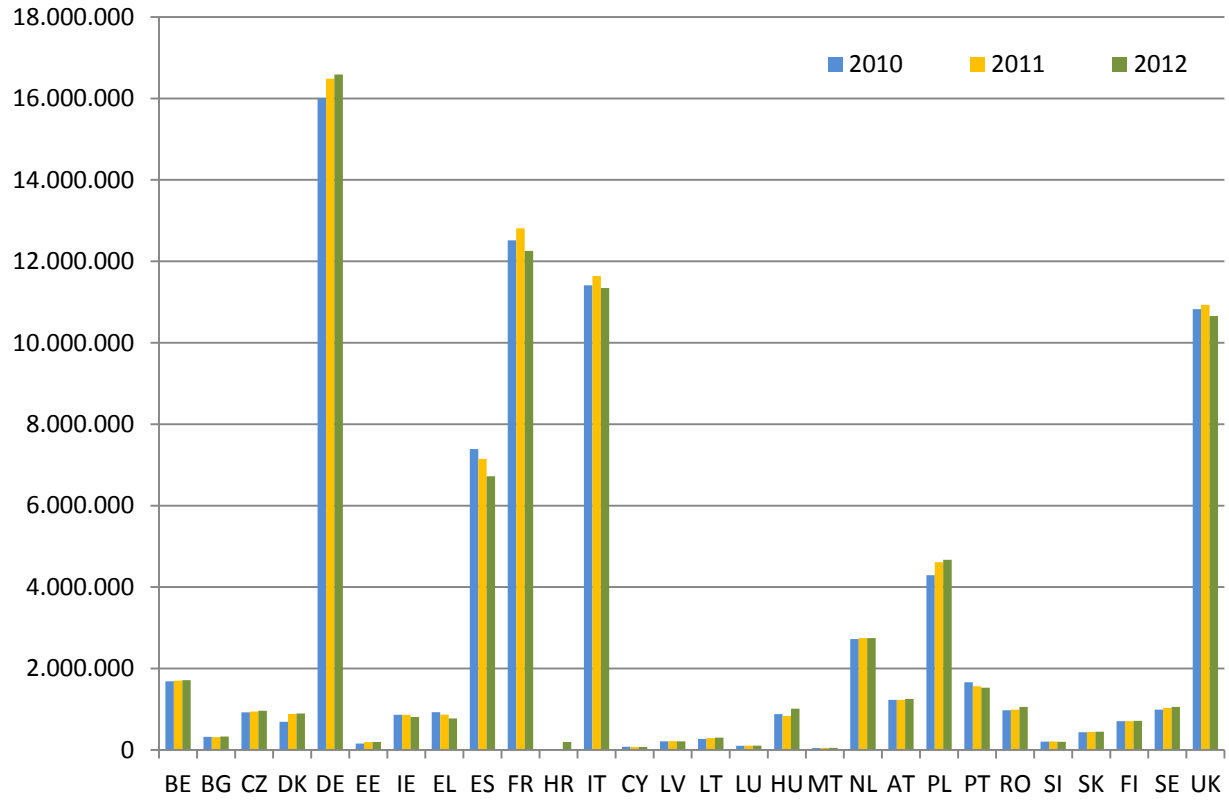

Lähde: Eurostat (online-koodi: t_env_wasst)

Pakkausjätteen hyödyntäminen jäsenvaltioittain (%)

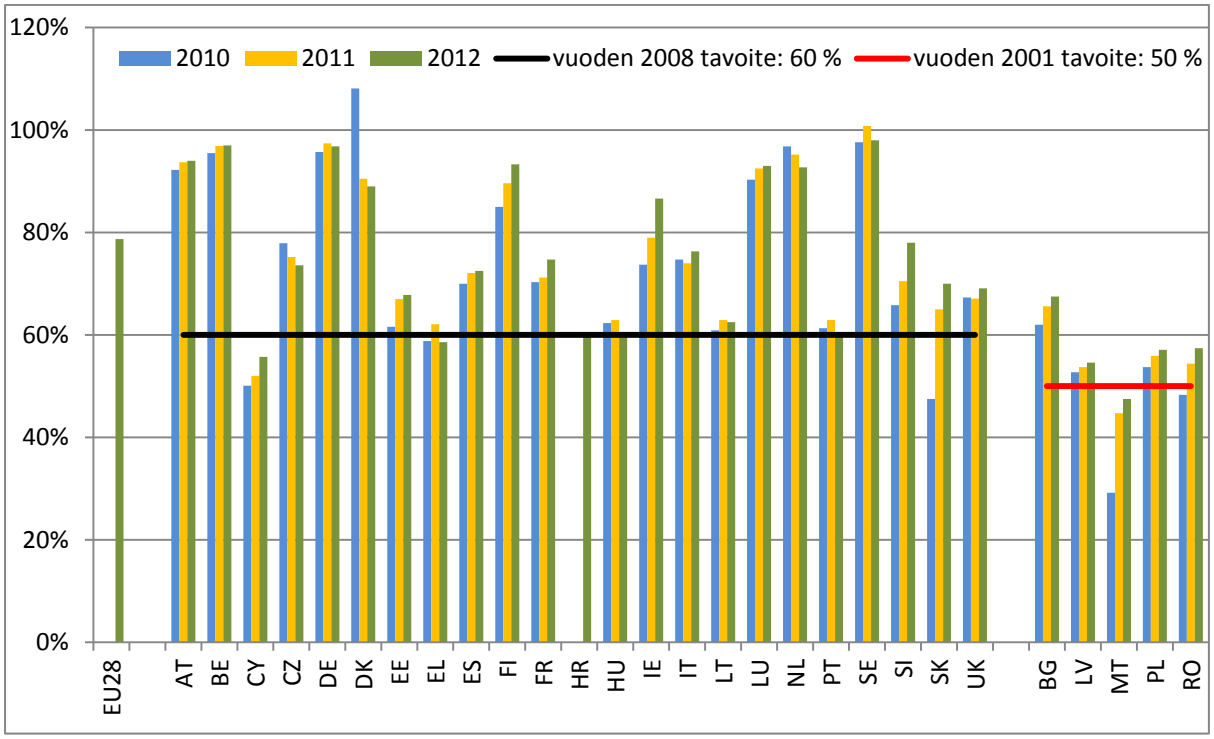

Lähde: Eurostat (online-koodi: t_env_wasst)

Pakkausjätteen kierrätys jäsenvaltioittain (%)

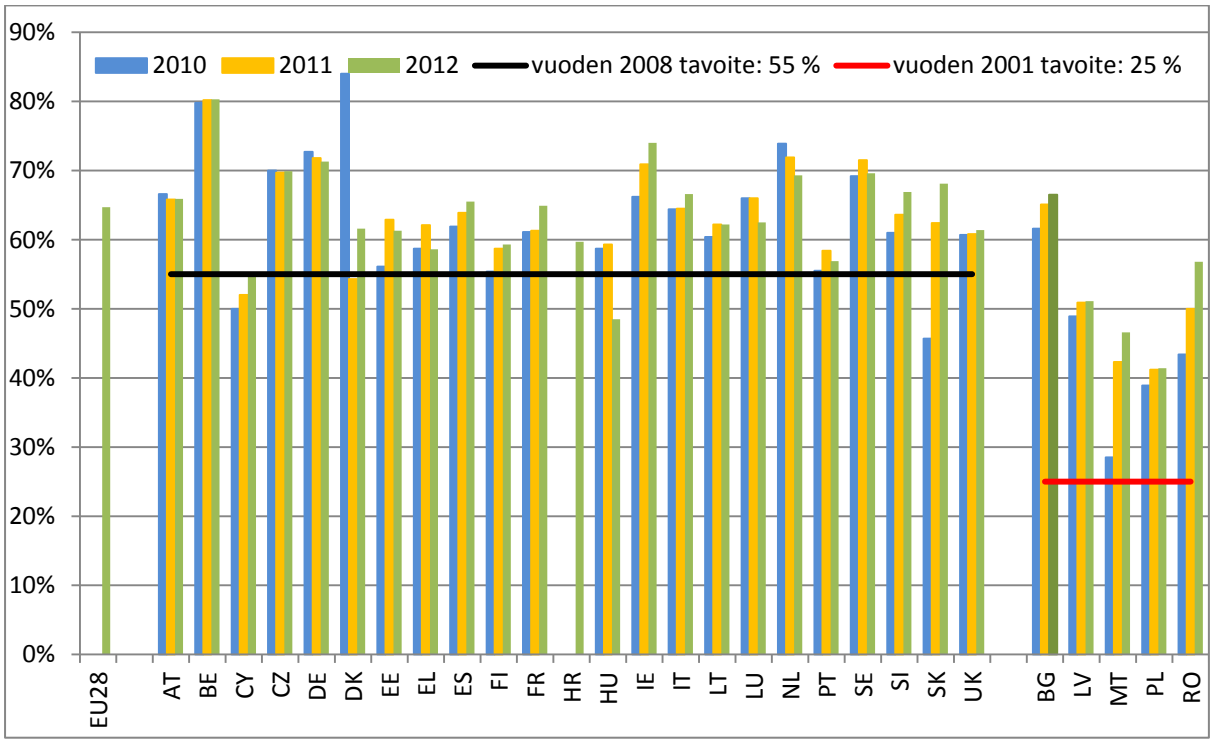

Lähde: Eurostat (online-koodi: t_env_wasst)

LIITE 6: SÄHKÖ- JA ELEKTRONIIKKALAITEROMU

Kotitalouksista kerätyn sähkö- ja elektroniikkalaiteromun kokonaismäärä jäsenvaltioittain (kilogrammaa henkeä kohti)

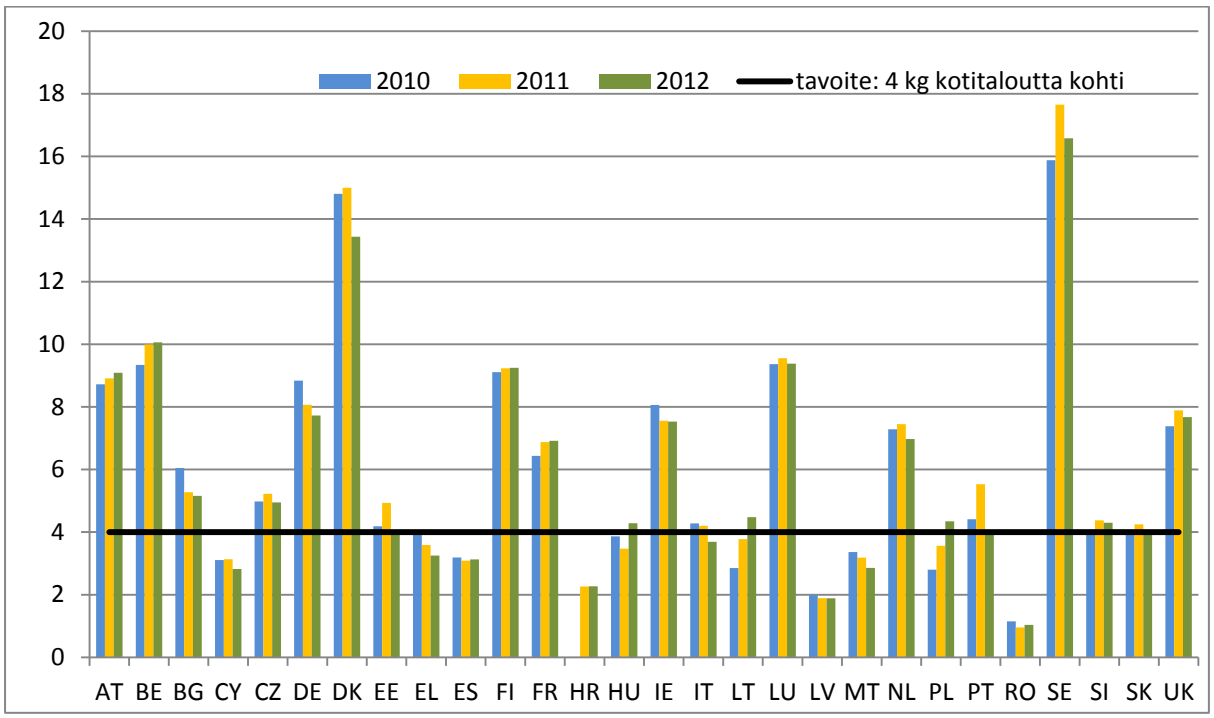

Lähde: Eurostat (online-koodi: env_waselee)

LIITE 7: PARISTOT JA AKUT

Käytettyjen paristojen ja akkujen keräys jäsenvaltioittain (%)[29]

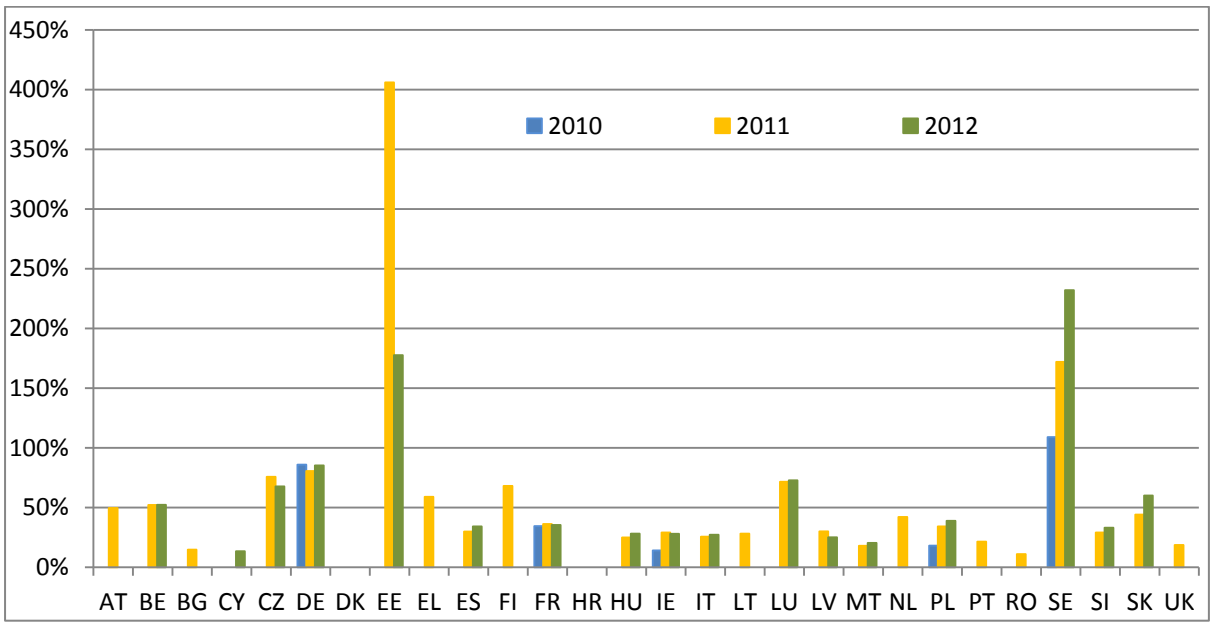

Lähde: Jäsenvaltioiden Euroopan komissiolle toimittamat tiedot (EY, 2014).

Käytettyjen paristojen ja akkujen kierrätystehokkuus jäsenvaltioittain (%)[30]

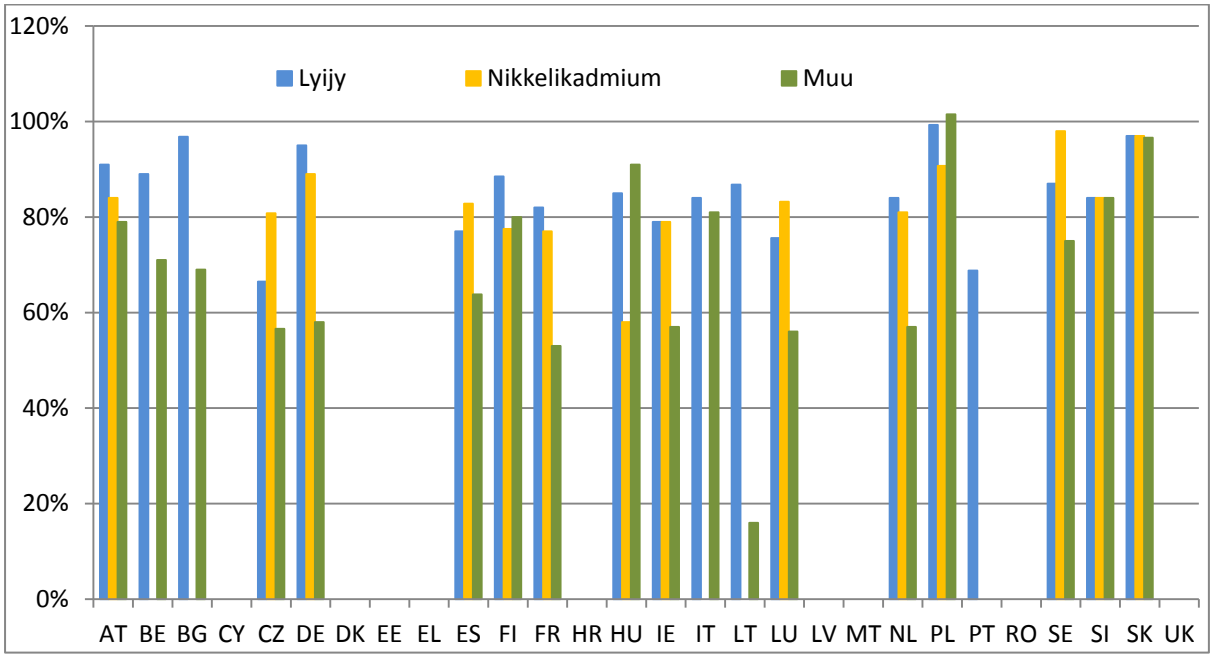

Lähde: Jäsenvaltioiden Euroopan komissiolle toimittamat tiedot (EY, 2014).

[29] Vertailua varten kerätyt osuudet on laskettu eri paristotyyppien keskimääräisenä prosenttiosuutena.

[30] Eri paristotyyppien kauden 2010–2012 kierrätystehokkuuden havainnollistamiseen on käytetty tietoja kunkin jäsenvaltion viimeisimmältä raportointivuodelta.